

U Zagrebu, 19. studenog 2020.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Amandmani na Prijedlog državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu i projekcija za 2022. i 2023. godinu

Temeljem članka 196. stavka 2. Poslovnika Hrvatskog Sabora (NN 81/13, 113/16) podnosim amandmane na Prijedlog državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu i projekcija za 2022. i 2023. godinu:

AMANDMAN 1

U prijedlogu državnog proračuna, II. Posebnom dijelu, članak 3. u glavi 080 MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA, 37 OBRAZOVANJE, A578041 POMOĆNICI U NASTAVI ZA DJECU S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU, str. 600, planirani iznos 20.747.143,00 kune povećava se za 20.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznosi 40.747.143,00 kune.

Sukladno članku 38. stavku 2. Zakonu o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15), predlažem da se za povećani iznos smanje sredstva korisniku proračuna u glavi 030 MINISTARSTVO OBRANE, K545078 OPREMANJE VIŠENAMJENSKIM HELIKOPTEROM, stranica 114 i to za iznos od 20.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznose 37.477.000,00 kuna.

Obrazloženje:

Pomoćnici u nastavi su izuzetno važni za inkluziju djece s teškoćama u redovite razrede, no pomoćnici ne uživaju prava iz kolektivnog ugovora za osnovne i srednje škole, oni nisu zaposleni u školi, već su na prekarnim ugovorima o radu. Prekarni status otežava rad pomoćnika u hrvatskim školama što se posljedično odražava na jednu od najranjivijih učeničkih skupina. U Europskoj uniji

smo pri vrhu po ugovorima sklopljenim na određeno vrijeme (90% ugovora u 2018. godini potpisano je na određeno vrijeme, a među tim radnicima je najviše mladih), a u takav, prekarni oblik rada spadaju, sasvim neopravdano, i pomoćnici u nastavi. Povećavanje izdavanja za pomoćnike u nastavi jedan je od koraka poboljšavanja njihovog materijalnog statusa, a posljedično osiguravanja inkluzije djeci s teškoćama. Pomoćnicima u nastavi je u odnosu na prošlu godinu u proračunu smanjen iznos za skoro 13%.

AMANDMAN 2

U prijedlogu državnog proračuna, II. Posebnom dijelu, članak 3. u glavi 086 MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE, 40 SOCIJALNA SKRB, 4001 SOCIJALNE POMOĆI I NAKNADE, str. 764, planirani iznos 144.600.00,00 povećava se za 100.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznosi 244.600.00,00 kune.

Sukladno članku 38. stavku 2. Zakonu o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15), predlažem da se za povećani iznos smanje sredstva korisniku proračuna u glavi 3913 POTPORE VJERSKIM ZAJEDNICAMA, stranica 81 i to za iznos od 100.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznose 228.884.816,00 kuna.

Obrazloženje:

Hrvatska je u zadnje vrijeme „napredovala” na ljestvici pokazatelja siromaštva i socijalne isključenosti. Zadnji podaci iz 2019. godine pokazuju da smo se popeli na 7. mjesto, s 8. mjesta na kojem smo bili 2018. godine, a s 10. mjesta na kojem smo bili 2017. godine. Skoro milijun ljudi živi u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti. 6,6% si ne može priuštiti adekvatno grijanje u najhladnijim mjesecima. 48,6 % ne mogu si priuštiti tjedan dana godišnjeg odmora izvan kuće, 7,9 % ne mogu si svaki drugi dan priuštiti obrok koji sadržava meso, piletinu, ribu ili vegetarijanski ekvivalent, 51,7% ne mogu podmiriti neočekivani financijski izdatak, 15,7 % kasne s plaćanjem obveza (stambenoga kredita, najamnine, računa za režije ili potrošačkoga kredita). COVID-19 kriza takvo je stanje samo pogoršala. Po nekim procjenama, minimalna plaća nije dostatna niti za pola mjesečnih troškova četveročlane obitelji s dvoje male djece. Hrvatska je među tri EU zemlje s najnižom stopom zaposlenosti. Na samom je vrhu po ugovorima na neodređeno koji znače nesigurne i slabo plaćene poslove. Sezonski radnici nisu niti ostvarili mogućnost kovid-potpore. Potrebno je povisiti imovinski cenzus za stjecanje socijalne pomoći kako bi socijalna pomoć solidarno i pravedno

ostvarivala svrhu zadovoljavanja temeljnih životnih potreba. Stoga amandmanom predlažem povišenje iznosa.

AMANDMAN 3

Sukladno članku 38. stavku 2. Zakonu o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15), predlažem da se za smanjeni iznos povećaju sredstva korisniku proračuna u glavi 086 MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE, A837002 OSIGURANJE RADNIČKIH TRAŽBINA U SLUČAJU STEČAJA POSLODAVCA, str. 801 i to za iznos od 24.500.000,00 kuna, tako da ukupno iznose 54.505.000,00 kuna.

U prijedlogu državnog proračuna, II. Posebnom dijelu, članak 3. u glavi 086 MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE, 41 MIROVINSKA SIGURNOST, A688045 MIROVINE HRVATSKE DOMOVINSKE VOJSKE, str. 783, planirani iznos od 24.500.000,00 kuna smanjuje se na 0 kuna.

Obrazloženje:

Pripadnici "domovinske vojske" u koje spadaju domobranstvo, Ustaše, oružništvo NDH i slične postrojbe, njih 5862, te njihovi pravni nasljednici primaju mirovine iz državnog proračuna. Prosječna mirovina iznosi oko 2.300 kuna. S obzirom da je riječ o pripadnicima kolaboracionističkih vojski na strani okupatora, ne samo da proporcionalno smanjenje njihovih mirovina od otprilike 15% posto u odnosu na prošlu godinu u istom omjeru kao i borcima NOB-a nije korektno, već je nedopustivo da se takve mirovine uopće isplaćuju.

AMANDMAN 4

U prijedlogu državnog proračuna, II. Posebnom dijelu, članak 3. u glavi 096 MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, 09635 Zavodi, agencije i ostali proračunski korisnici u sustavu zdravstva, 23616 Imunološki zavod, str. 926., planirani iznos od 65.272.253,00 kuna povećava se za 161.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznosi 226.272.253,00 kuna.

Sukladno članku 38. stavku 2. Zakonu o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15), predlažem da se za povećani iznos smanje sredstva korisniku proračuna u glavi 030 MINISTARSTVO OBRANE, 25 Obrana, K545077 OPREMANJE BORBENIM VOZILOM PJEŠAŠTVA NA GUSJENICAMA, stranica 113 i to za iznos od 161.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznose 00,00 kuna.

Obrazloženje:

Prijedlogom državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu i projekciju za 2022. i 2023. godinu, za Imunološki zavod u 2021. godini predviđen je iznos od 65.272.253,00 kuna, što je u odnosu na 2020. godinu neznatno povećanje od 19% s obzirom da se godinama urušava Imunološki zavod i ciljano uništava, a interventni uvoz nekih lijekova time je dramatično povećan. U trenutku krize COVID-19 i ucjene veledrogerija koje usred najveće pandemije odlučuju obustaviti dostavu lijekova, potrebno je uložiti značajnija sredstva u proizvodnju domaćih lijekova i medicinske opreme. Imunološki zavod, ustanova koja je imala tradiciju od preko 150 godina, u ovom stanju koronavirusa bio bi itekako potreban. Nekad je Imunološki bio u stanju proizvesti visokokvalitetne krvne pripravke, imunobiološke lijekove, antitoksine protiv zmijskog ugriza, bakterijska ali i virusna cjepiva. Među svjetski priznatim cjepivima bilo je i cjepivo protiv ospica koje se smatralo jedim od najboljih u svijetu. Otkad je prestala proizvodnja u Imunološkom zavodu, cjepivo za zaušnjake nabavlja se po pet puta višoj cijeni, a cjepivo za difteriju i tetanus po preko 10 puta višoj cijeni, a od 2015. do 2019. za sumnjivi uvoz lijekova plaćeno je 1,7 milijardi kuna, a trećina za imunobiološke lijekove i cjepiva koje je višestruko jeftinije proizvodio Imunološki zavod. Samo na razlici u cijeni moglo se izgraditi nekoliko novih zavoda.

AMANDMAN 5

U prijedlogu državnog proračuna, II. Posebnom dijelu, članak 3. u glavi 076 MINISTARSTVO PROSTORNOGA UREĐENJA, GRADITELJSTVA I DRŽAVNE IMOVINE, K576201 DRUŠTVENO POTICANA STANOGRADNJA, str. 497, planirani iznos od 150.000.000,00 kuna povećava se za 50.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznosi 200.000.000,00 kuna.

Sukladno članku 38. stavku 2. Zakonu o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15), predlažem da se za povećani iznos smanje sredstva korisniku proračuna u glavi 076 MINISTARSTVO PROSTORNOGA UREĐENJA, GRADITELJSTVA I DRŽAVNE IMOVINE, T551024

SUBVENCije I DRŽAVNA JAMSTVA ZA STAMBENE KREDITE, str. 480 i to za iznos od 50.000.000,00 kuna, tako da ukupno iznose 213.500.000,00 kuna.

Obrazloženje:

Pokazalo se da je Vladina mjera subvencioniranja stambenih kredita kod kupovine prve nekretnine značajno utjecala na rast cijena nekretnina u Hrvatskoj i to do nekoliko puta više od prosječnog iznosa subvencije. Zaključak je stoga da je provođenje ove mjere pogodovalo više građevinskom sektoru, bankama i trgovcima nekretninama, a tek u manjoj mjeri mladim obiteljima koje i dalje najvećim dijelom snose teret povećanih cijena nekretnina. Osim toga, postojeći kriteriji subvencioniranja izričito su socijalno neosjetljivi, stoga bi mjeru u 2021. godini trebalo napustiti, a sredstva predviđena za subvencioniranje u narednom razdoblju utrošiti na zadovoljavanje stambenih potreba i poboljšanje kvalitete stanovanja što šireg kruga građana kroz Društveno poticajnu stanogradnju.

AMANDMAN 6

U prijedlogu državnog proračuna, II. Posebnom dijelu, članak 3. u glavi 010 HRVATSKI SABOR, 21 POLITIČKI SUSTAV, A501026 OBILJEŽAVANJE SPOMENDANA BLEIBURŠKE TRAGEDIJE I KRIŽNOG PUTA, str. 21, planirani iznos 500.000,00 kuna smanjuje se za 500.000,00 kuna, tako da ukupno iznosi 0 kuna.

Sukladno članku 38. stavku 2. Zakonu o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15), predlažem da se za taj iznos povećaju sredstva korisniku proračuna u glavi 080, MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA, 37 OBRAZOVANJE, 311 Plaće (Bruto), str. 594 i to za iznos od 500.000,00,00 kuna, tako da ukupno iznose 45.329.813,00 kuna.

Obrazloženje:

U preambuli Ustava Hrvatske se temelj hrvatske državnosti u razdoblju drugog svjetskog rata izražava u odlukama Zemaljskog antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Hrvatske (1943.). Dakle, u Ustavu je vrlo jasno izraženo da se Hrvatska državnost izražava u Narodnooslobodilačkom pokretu te da je Narodnooslobodilačka vojska – hrvatska vojska. U Bleiburškoj komemoraciji se ustaše neispravno tituliraju kao hrvatska vojska, iako su prema Ustavu neprijateljska vojska.

Vojska koja je došla do Bleiburga nije bila hrvatska vojska već skup pripadnika više kvislinških vojski koje nakon službene kapitulacije Trećeg Reicha i NDH odbijaju spustiti oružje i nastavljaju borbe

probijanja do Austrije, pritom kojih pogibaju pripadnici antifašističke vojske i civili po brojnim slovenskim mjestima. Nikada se pri obilježavanju Bleiburga ne spominje kako se u koloni koja se povlačila nalazilo i oko 17.000 slovenskih domobrana i srpskih ljotićevara i četnika. Ignoriranje činjenice da su se na kraju Drugog svjetskog rata s ustašama i domobranima povlačile srpske nacionalističke i fašističke formacije u službi je hranjenja nacionalističkog mita o isključivo hrvatskom stradanju na Bleiburgu.

Ovakva viktimizacija i pasivizacija kolaboracionističkih snaga ignorira činjenicu da je NOVJ čak tri puta tijekom rata amnestirala pripadnike regularnih kvislinških vojnih formacija, odnosno četnike te hrvatske i slovenske domobrane. Iz amnestije su bili izuzeti isključivo ljotićevari i ustaše (kao pripadnici vojski ideološki fašističkih političkih organizacija) te pojedinci iz redova četnika i domobrana za koje se znalo da su počinili ratne zločine. Amnestije su se dogodile 30. kolovoza 1944., 15. rujna 1944. i 15. siječnja 1945. Ova posljednja amnestija je pozivala sve pripadnike kolaboracionističkih formacija.

Dakle, vojnici koji su se povlačili prema Bleiburgu, bilo da se radilo o ustašama, četnicima ili domobranima, oglušili su se triput o poziv NOVJ na predaju uz ponuđenu amnestiju. Ovo sugerira da se među vojnicima koji su se povlačili nalazio znatan broj osoba koje su ideološki bile eksplicitno fašistički orijentirane, kao i osoba koje su činile ratne zločine, te ih stoga partizanska amnestija nije obuhvaćala.

Legitimno je komemoriranje svakog ratnog zločina, no ne na način na koji se neprijateljska vojska komemorira kao žrtva. Okupljanje na Bleiburškom polju šteti ugledu Hrvatske jer se otvoreno štuje zločinačka ustaška para-država, te pokret i ideja koji su teško kompromitirali hrvatsko ime, a za sobom ostavili krvavi trag. Ustaše su toliko bili dosljedni u provođenju fašizma, da su i njihovi okupatorski pokrovitelji bili zgroženi što i kako rade. Ustaše su bili provoditelji fašizma i nacizma koji su ubijali po nacionalnom, vjerskom i rasnom ključu.

To je u ostalom prepoznao i parlament Austrije kada je nedavno gotovo jednoglasno usvojio rezoluciju o trajnoj zabrani komemorativno-političkih okupljanja na Bleiburgu, a koja je rezultat nadstranačke inicijative i presedana u austrijskoj politici. Trenutno se čeka očitovanje ministarstva unutarnjih poslova Austrije i Vlade, kako bi ova rezolucija postala obvezujuća. Očito je, da bi ovakve daljnje komemoracije naštetile međunarodnom ugledu Hrvatske, te ih stoga država Hrvatska ne treba odvajati državni novac za komemoraciju na Bleiburgu.

AMANDMAN 7

U prijedlogu državnog proračuna, II. Posebnom dijelu, članak 3. u glavi 010 HRVATSKI SABOR, 21 POLITIČKI SUSTAV, A501037 OBILJEŽAVANJE SJEĆANJA NA ŽRTVE SVIH TOTALITARNIH I AUTORITARNIH REŽIMA, str. 22, planirani iznos 100.000,00 kuna smanjuje se za 100.000,00 kuna, tako da ukupno iznosi 0 kuna.

Sukladno članku 38. stavku 2. Zakonu o proračunu (NN 87/08, 136/12, 15/15), predlažem da se za taj iznos povećaju sredstva korisniku proračuna u glavi 096, MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, 38 Ostali rashodi, T803009 POTPORA U PRUŽANJU ZDRAVSTVENE SKRBI TRAŽITELJIMA MEĐUNARODNE ZAŠTITE - AMIF, str. 865 i to za iznos od 100.000,00,00 kuna, tako da ukupno iznose 820.000,00 kuna.

Obrazloženje:

U doba krize uzrokovane pandemijom virusa COVID-19, kada se smanjuju sredstva za neke od ključnih djelatnosti koje osiguravaju temeljne potrebe nekim društvenim skupinama, nedopustivo je da se uvode nove stavke proračuna koje isključivo služe povijesnom revizionizmu.

Obilježavanje sjećanja na žrtve svih totalitarnih i autoritarnih režima u praksi u nas predstavlja pokušaj da se radnički i antifašistički pokret izjednače s fašističkim i nacističkom režimom. Pritom se komunizam uglavnom izrijeком osuđuje, dok „drugi totalitarni i autoritarni režimi“, zapravo fašizam i nacizam, služe isključivo kao kulisa u službi izjednačavanja ovih ideja.

Ovo se ogleda i u obilježavanju posljednjeg Europskog dana sjećanja na žrtve svih totalitarnih i autoritarnih režima koji se dogodio prije nekoliko mjeseci. Povodom toga dana je predsjednik Vlade RH Andrej Plenković odao počast „žrtvama komunističkog režima“ na Golom otoku, pritom izrijeком spomenuvši komunizam kao „jedan od totalitarnih sustava koji je obilježio povijest 20. stoljeća, ali i Hrvatske i hrvatskog naroda“.

Izjednačavanje socijalističke ideje s fašističkim i nacističkim jednostavno ne stoji, a to je naročito naglašeno u Hrvatskoj. Narodnooslobodilački antifašistički pokret Hrvatske koji je ujedno bio i socijalistički je prepoznat i od Ustava RH kao nositelj državne suverenosti Hrvatske, što se ogleda u odlukama ZAVNOH-a, dok su ustavi NR i SR Hrvatske navedeni kao legitiman izvor za pozivanje. Zbog navedenih razloga ne treba financirati ovakva obilježavanja.

S poštovanjem,

Katarina Peović

